A°. 1843. N°. 10.

ARNHEMSCHE COURANT.

(De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is ƒ 5 in de drie maanden.)

ZATURDAG 14 JANUARI.

(De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *drij* regels ƒ 1.00, en voor elken regel daarboven [illegible] centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

[illegible] *[be]lasting op de erfenissen.*

I.

[illegible] belasting op de erfenissen in [illegible] den tegenstand ontmoet, welken men [illegible] mogt. Zij is te duidelijk in strijd met [illegible] beginselen der staatshuishoud- en regeer[illegible] dan dat zij bij het meerendeel van hen, [illegible] gewoon zijn over de zaken na te denken, [illegible] ondersteuning zoude kunnen vinden. Behalve zij, wier dienaarschap en afhankelijke staat hun niet toestaat eene andere taal te spreken dan die hunner loonheeren, en die dus niet hunne eigene zienswijze, maar die der ministers verpligt zijn te openbaren, is de *Vlissingsche Courant* de eenige, zoo ver wij weten, welke er de verdediging van op zich genomen heeft.

Men is het bewijs schuldig gebleven van de noodzakelijkheid eener nieuwe belasting. Wanneer men de uitgaven, buiten alle verhouding met onzen staat[illegible] digen toestand wil opvoeren, zich aan het oude [en] versletene wil blijven vasthouden, dan, ja, zijn er [illegible] nieuwe middelen noodig om daarin te voorzien, [illegible] opbrengsten der Oostindische koloniën hen [illegible] ffen, welke meenden dat hare inkomsten [illegible] te laag dan te hoog geschat waren. Op dien [illegible] mag men hier en daar [illegible] bezuiniging [illegible] merkbare verligting, welke eene behoefte [ge]worden is, zal men niet aanbrengen kunnen. In zoo verre had de minister van financiën gelijk, [illegible], twee jaren geleden, belangrijke bezuinigingen onmogelijk noemde. In hun antwoord op de [illegible] wezen de Staten-Generaal hem eenen beteren weg aan: zij drongen niet alleen op bezuiniging, zij drongen op *vereenvoudiging* van het [bestuur] aan. Maar dan moet alles eene reorganisatie ondergaan; de bureaucratie in het hart worden aangetast. Daartoe worden zekerlijk moed en krachten vereischt. Ontbreken die den ministers, wel nu wat belet hun hunne plaats voor moediger en bekwamer mannen te verruilen? Bezitten zij beiden, laten zij dit toonen door hunne daden. Bij de Kamer is het lot hunner voorstellen beslist; op hare vordering van meerdere vereenvoudiging in het bestuur hebben zij, door het voorstellen eener nieuwe belasting, beantwoord. Zij hebben zelfs [illegible] gepoogd, het onmogelijke eener minder [illegible] huishouding van staat te bewijzen.

En welk eene belasting dragen zij voor? Eene, welke het volkskapitaal aangrijpt en daarmede den grond van nijverheid en handel vernietigt. Men heeft een gedeelte van het kapitaal, verbruikt dit improductief en echter wil men beweren dat dit het nationaal vermogen niet zoude verminderen. Zoo dit [ni]et gevoeld wordt, zoude het aan andere oorza[ke]n moeten toegeschreven worden, welke het ka[pitaa]l vermeerderden; doch bij de algemeene *mal*[aise e]n kwijning der natie zal niemand zich daarop [illegible].

Slechts eenige maanden of jaren geduld, — en de [hef]fing op de inkomsten zal het van het kapi[taa]l betaalde hebben doen terugwinnen en men zal [niet]s verloren hebben. Zoo zoude men even goed [kunn]en zeggen, dat die belasting eene vermeerdering van het kapitaal bewerkte; want dat, als men nu zijne inkomsten twintig, dertig jaren lang bespaarde, men een tweedubbel of driedubbel kapitaal zou hebben; doch ondertusschen zouden die inkomsten ook niet strekken tot hetgeen, waartoe zij bestemd zijn, — het voorzien in onze behoeften.

Zoo wij de redeneringen der *Vlissingsche Courant* wel begrepen hebben, ziet deze in de belasting op de erfenissen een middel tot betere verdeeling der rijkdommen. Doch zij schijnt ons dan gelukkiger geslaagd te zijn in het ontdekken der kwaal van het maatschappelijk ligchaam in den tegenwoordigen tijd, dan in het aanwijzen van het middel ter genezing. De ongelijke verdeeling van het vermogen is eene der bronnen van gebrek aan welvaart. De kapitalen hebben zich te zeer in weinige handen opgehoopt. Maar zal nu eene belasting op de erfenissen daarin verandering, verbetering brengen? Konde deze medewerken tot eene meer gelijkmatige verdeeling, — wij begrepen het; doch zij kan aan de rijken een gedeelte van hun vermogen ontnemen doch geenszins den toestand der armen verbeteren. Door die vermindering van het kapitaal wordt de toestand der laatsten nog hopeloozer dan hij vroeger was, toen althans die weinige rijken hen nog konden doen leven. Het eenige, waartoe die belasting leidt, zoude kunnen zijn, dat allen, na verloop van jaren, even ellendig werden, zoo gelukkiglijk geene andere oorzaken dergelijke geheele vernietiging van het volkskapitaal tegenwerkten.

Bij gebreke van betere redenering heeft de partij, die het ministerie verdedigt en welke waant dat haar alles geoorloofd is, — eene partij bij welke het doel alle middelen wettigt, en welke van welvoegelijkheid en redenering nimmer een woord heeft hooren spreken, — aan de tegenstanders durven tegenwerpen, dat het de armen ten koste der rijken wilde belasten. Van die zijde mag men geene gegronde verwijten verwachten. Ook valsche beschuldigingen schaamt zij zich niet, ten einde zich althans eens populair, liberaal te kunnen noemen.

Welk regtschapen mensch zal zulk eene begeerte koesteren. Wij wenschten, dat alle belastingen in juiste evenredigheid tot het vermogen konden gebragt worden, zoodat de armeren, welke zoo vele genoegens des levens ontberen moeten, deze niet nog door den druk dier belastingen verminderd zagen. Doch in het belang dier armen zelven willen wij de belastingen op de inkomsten gesteld zien, niet op het kapitaal. Ook de eersten tasten het kapitaal aan, heeft men gezegd; maar men heeft daardoor alleen getoond, dat men geen onderscheid wist te maken tusschen dat, wat tot vermeerdering van het kapitaal zoude kunnen aangewend worden, en dat, wat daarvan reeds een werkelijk deel uitmaakt.

Buitenlandsche berigten.

TURKIJE.

Van de Turksche grenzen, 27 *dec.* Tijdingen uit Belgrado melden, dat *Petronewitsch* gevaarlijk ziek is en *Wutsitsch* zich in de grootste bezorgdheid wegens de toekomst van Servië en van de tegenwoordige regering, bevindt. Men vreest algemeen, dat Rusland niet toegeven en de herstelling van vorst *Michaël* met geweld zal trachten door te zetten. Er bevinden zich in het land vele zendelingen, deels Russische, deels zulke, welke door *Michaël* gezonden worden, om het volk ten zijnen gunste op te ruijen; beide handelen, gelijk men beweert, naar een gemeenschappelijk plan, en hebben zich voornamelijk in het district Jagodin geconcentreerd, waar dagelijks eene uitbarsting te gemoet wordt gezien. Deze herhaalde bedreiging der naauwelijks herstelde rust kan overigens eenigermate het door de Servische regering genomen besluit verontschuldigen, waarbij gevangenis bedreigd wordt tegen ieder, die zonder verlof het gebied van Belgrado betreedt, of op eenige wijze de pogingen der onruststokers ondersteunt. Dat het besluit over het algemeen een' zeer onaangenamen indruk in het land en op de grenzen heeft te weeg gebragt, is natuurlijk; maar men ziet daarbij over het hoofd, hoezeer de Servische regering van alle kanten belemmerd wordt, en dat haar voortdurend bestaan slechts door gestrengheid kan werden verzekerd.

— Het onderzoek wegens de vermoedelijke poging tot vergiftiging van vorst *Michaël* in Semlin nadert deszelfs einde. Reeds zijn eenige in hechtenis genomene personen in vrijheid gesteld, en het onderzoek schijnt geenszins den verwachten uitslag te hebben opgeleverd. *(A. A. Z.)*

EGYPTE.

Alexandria, 16 *dec.* Gelijk eene zwakke regering meestal pleegt, zoo heeft ook de Turksche, daar zij de Drusen niet met geweld kon onderwerpen, tot list hare toevlugt genomen. *Mohamed*-pacha en *Said*-pacha van Beyruth werden door *Assaad*-pacha naar *Schibli-Arian* en de andere Drusen-scheiks gezonden, welke *Omar*-pacha in Aptedin belegerden. *Mohamed*-pacha deed aan *Schibli-Arian* de belofte, dat *Omar*-pacha teruggeroepen en de sedert acht maanden gevangen gehouden scheiks vrijgelaten zouden worden, maar weigerde de uitdrukkelijk verlangde terugroeping van *Emir Beschir*, waarover slechts in Konstantinopel kon worden beslist. Van hunne zijde namen nu ook de Drusen geen der hun door *Mohamed*-pacha gedane voorstellen aan, maar bewilligden slechts, na veel moeite, en onder beding dat hun 4800 maten gerst vóór de ruiterij geleverd zouden worden, in eenen wapenstilstand van acht dagen. *Reschid*-pacha zou, volgens de overeenkomst, in plaats van *Omar*-pacha voorshands het bestuur over den Libanon op zich nemen, en gaf bevel tot den marsch naar Aptedin over Saïda. De Turksche gouverneur liet echter, verraderlijkerwijze, in laatstgenoemde plaats, tot versterking voor het garnizoen van Aptedin, 2500 man uitrusten, met welke *Reschid* naar Aptedin marcheerde. *Hesei*-aga, een bloedverwant van *Schibli-Arian*, bezette aanstonds den weg derwaarts; hij had echter slechts 900 man en kon met deze den marsch van *Reschid*-pacha niet tegenhouden. De Drusen, onbewust van eenige troepenverzending, hadden zich naar verschillende punten verstrooid. Desniettemin greep *Hesei*-aga *Reschid*-pacha aan, en bood hem gedurende vijf uren het hoofd; reeds wilde *Reschid* den terugtogt aannemen, toen *Omar*-pacha, die met zijn geheele garnizoen een' uitval uit Aptedin deed, de Drusen overviel en den aga tot den aftogt dwong, vóór nog *Schibli-Arian* ter zijner hulp kon opdagen. De Drusen trokken naar Harbica en Rascheia terug. *Schibli-Arian* liet de Drusen van den Libanon, op welke hij grooten invloed uitoefent, benevens de Arabieren uit

de woestijn, tot bijstand opvorderen, en zal terstond na hunne aankomst de vijandelijkheden weder beginnen. (*A. A. Z.*)

RUSLAND.

St. Petersburg, 29 dec. Sedert meer dan eene week hebben wij zeer onaangenaam weder. Bij een' dagelijks betrokken hemel en onafgebroken regen heerscht hier, bij voortduring, eene buitengewoon zachte temperatuur van 4 tot 5 graden warmte, een zeer opmerkenswaardig verschijnsel in ons koude noorden. De winter heeft ons geheel verlaten. De wegen zijn zoodanig onbegaanbaar, dat dezelve noch voor de wintersleden noch voor de zomervrachtwagens te gebruiken zijn. Deze onaangename weersgesteldheid oefent den nadeeligsten invloed op de gezondheid der menschen uit, en breekt bijna alle verkeer der provinciën met de hoofdstad af. Men vreest voor het opengaan der Newa.

DUITSCHLAND.

Hamburg, 5 *jan.* De eerste zending van Duitsche landverhuizers naar de koloniën der Engelsch-Hamburgsche Nieuw-Zeeland-kompagniën heeft op den bepaalden tijd onze haven verlaten. Nadat reeds voor drie weken een opzettelijk uit Londen daartoe overgekomen agent het schip, deszelfs inrigting en provianderinge nauwkeurig had onderzocht en met de voorschriften der Engelsche regering en der kompagnie in overeenstemming bevonden had, is het schip *St. Pauli*, een groote driemaster, gevoerd door een' ervaren zeeman, kapitein *Schacht*, den 21sten december met volle lading de Elbe afgezeild; den 26sten december volgden op eene stoomboot, onder geleide der agenten, alle landverhuizers met de rest hunner bagaadje. Des avonds was alles in orde aan boord, en geneigd om in zee te steken, hetgeen den 3den dezer gelukte. De regenten der Nieuw-Zeeland-kompagnie zullen tegen mei eene tweede zending trachten te verzamelen. (*H. B.*)

Deutz, 4 *jan.* Op nieuwjaarsdag heeft hier een zeer tragisch voorval, de zelfmoord van eene der schoonste vrouwen onzer stad, plaats gevonden. Eene jonge vreemdeling van den Boven-Rijn, welke hier woonde, werd algemeen voor ongehuwd gehouden en stond op het punt met een' Keulenaar in het huwelijk te treden, dien zij hartstogtelijk beminde, toen zij plotselings berigt ontving van haren echtgenoot, dien zij ontvlugt was, en die haar nu had opgespoord. Uit schaamte en wanhoop begaf de jonge vrouw zich op de Rijn-brug, steeg in een der jukponten, bond zich daar met een touw vast, opdat zij niet weggespoeld zou worden, deed een' doek voor de oogen, en sprong in den Rijn; door eene shawl, die zij over de leuning der brug had gehangen, werden de voorbijgangers opmerkzaam, trokken aan het touw, en haalden een lijk uit den vloed. (*Rh. u. M. Z.*)

Leipzig, 8 *jan.* In onze *Allgemeine Zeitung* leest men heden de volgende aankondiging: *Aan het Duitsche publiek.* De *Deutsche Jahrbücher* zijn door een besluit der Saksische regering den 2den dezer verboden, en hebben opgehouden te verschijnen. Alle voorhandene reeds verschenen nommers, benevens alle manuscripten in de drukkerij, zijn den 3den dezer in beslag genomen. Wij behouden ons voor, eene uitvoerige verdediging voor het groote publiek, waarin wij zoowel ons stelsel, als ook den vorm en den inhoud der tot dusver geplaatste artikels zullen regtvaardigen; benevens een beroep, langs alle wettige middelen, op de overheid des lands.

Arnold Rüge. Otto Wiegand.

PRUISSEN.

Berlijn, 7 *jan.* Naar men verneemt, heeft de heer *Brockhaus*, terstond na zijne terugkeer van hier naar Leipzig, in Dresden de concessie voor een ander dagblad gevraagd, hetwelk nu onder den naam van Dresdensche, Saksische of andere *Allgemeine Zeitung*, per spoorweg, bij ons zal aankomen. Zonder Pruissen kan zijn blad, waarvoor het geheel is ingerigt, niet bestaan.

— *Lizt* en *Rubini*, welke gezamenlijk hier concerten wilden geven, hebben zich thans gescheiden. De oorzaak dezer scheiding moet in eene kleine woordenwisseling, die onder hen ontstaan is, gelegen zijn; *Rubini* treedt nu in het Königstadter theater, in de Italiaansche opera, op, en *Lizt* wil met *Döhler* gemeenschappelijke concerten geven.

— Op de stelligste wijze verneemt men thans, dat de graaf *van Nassau* (de ex-koning van Holland) van den prins *Pückler-Muskau* de heerlijkheid Muskau heeft aangekocht voor eene som van 1,700,000 thaler. (Drie millioen, zestig duizend Nederlandsche gulden.)

ENGELAND.

Londen, 9 *jan.* In eenige wel onderrigte kringen is verzekerd, dat de Fransche regering depêches van de Marquesas-eilanden had ontvangen, berigten van zeer ernstigen aard inhoudende. Dezelve worden gezegd te melden, dat de officier, door den admiraal *Dupetit Thouars*, met het bevel over het eiland belast, vermoord was geworden, terwijl de inboorlingen, de Fransche bezetting te lijf gevallen zijnde, al de Franschen op het eiland onder hunne knodsen en messen hebben doen vallen. In de zelfde depêches was ook gemeld, dat een Engelsch oorlogschip even te voren de Marquesas-eilanden verlaten had.

— De brieven van de Kaap de Goede Hoop, dd. 6 november jl., melden, dat de Hollandsche boeren, die zich in zeer grooten getale op het grondgebied benoorden de Oranje-rivier bevinden, opentlijk geweigerd hadden zich aan het gezag der Engelschen te onderwerpen. Ten gevolge van den ongunstigen staat der grenzen zal vermoedelijk eene zeer sterke magt er toe noodig wezen om de boeren tot onderwerping te noodzaken.

FRANKRIJK.

Parijs, 9 *jan.* Heden is met de gewone plegtigheden de zitting der wetgevende Kamers door eene aanspraak van den troon geopend. De zaal zelve was op de gewone wijze ingerigt. Naast den troon stonden twee stoelen, de eene voor den hertog *van Nemours*, de andere voor den hertog *van Montpensier*. In de tribune der koninklijke familie bevonden zich slechts mevrouw *Adelaïde*, de hertogin *van Nemours* en de prinses *Clementine*. Eenige minuten na één ure, trad de koning de vergaderzaal binnen, voorafgegaan door de ministers, de twee groote deputatiën en door zijn militair huis, nam plaats op den troon en sprak met eene bewogene stem de volgende rede uit:

»*Mijne Heeren de Pairs en Gedeputeerden!*

»De genegenheid en meewarigheid van Frankrijk hebben mijnen moed steeds opgehouden. Het hart nog altijd doorgriefd, doch vol vertrouwen op uwe gehechtheid, heb ik, zelf u tot mij roepende, om den loop uwer werkzaamheden te hervatten, heden willen voltooijen, hetgeen mijne droefheid mij had gedwongen bij de opening uwer zitting onafgedaan te laten. Gij hebt reeds veel gedaan voor de veiligheid en de toekomst van Frankrijk. Ik bedank u daarvoor in deszelfs naam. Welke onze beproevingen ook zijn mogen, zullen zoowel ik als de mijnen tot Frankrijks nut alles aanwenden, waartoe God ons de kracht en het leven mogt schenken.

»Onder begunstiging van orde en vrede ontwikkelt de nationale voorspoed zich boven de vurigste verwachtingen, hetgeen blijkt uit den snellen aanwas der inkomsten van den staat. De vaste werking der wetten is de zekerste waarborg voor het welzijn van een ieder en van de kracht van den staat; daarenboven maakt de overal aangenomene overtuiging, dat de wetten stiptelijk zullen worden uitgevoerd, de toepassing van derzelver strengheid minder menigvuldig. Ik schat mij gelukkig, dat wij dien gewenschten uitslag hebben verkregen.

»Ik vertrouw, dat onze voorspoed zonder tusschenpoozen en zonder hindernissen zal voortduren.

»Mijne betrekkingen met de mogendheden blijven vredelievend en vriendschappelijk.

»De overeenstemming der mogendheden heeft de rust in den Levant bevestigd en in Syrië voor de christen-bevolkingen het herstel te weeg gebragt van een bestuur overeenkomstig hunne leer en hunne wenschen.

»Ik betreur de onlusten, welke kortelings Spanje hebben geschokt. In mijne betrekkingen met de Spaansche monarchie beoog ik niets dan de bescherming onzer wettige belangen, jegens de koningin *Isabella II* eene getrouwe vriendschap te bewaren en voor de regten der menschheid dien hulpvaardigen eerbied te betuigen, welke den naam van Frankrijk vereert.

»Door het inbezitnemen van de Markiezen-eilanden heb ik aan onze zeevarenden in die afgelegen oorden een steunpunt en wijkplaats verschaft, waarvan de behoefte sints langen tijd zich deed gevoelen.

»Aan de volhardende pogingen van ons dappere leger hebben wij te danken, dat in het Algerijnsche ons gezag steeds meer wordt bevestigd en geëerbiedigd. De waakzaamheid en regelmatigheid des bestuurs zullen het werk voleindigen, hetwelk door den moed onzer krijgslieden tot dus verre zoo roemrijk is voortgezet.

»Met onderscheidene staten heb ik onderhandelingen geopend, die tot uitkomst zullen hebben, dat aan onze nationale belangen meerdere geriefelijkheden zullen worden verschaft.

»De financiële wetten en onderscheiden conceptwetten, bestemd om in onze wetgeving en bestuur gewigtige veranderingen daar te stellen, zullen met den meesten spoed aan u worden voorgelegd.

»*Mijne Heeren!* De wereld geniet vrede. Frankrijk is vrij, werkzaam en gelukkig. Ik heb en steeds, tot mijn laatste levensuur, ten doel hebben de verzekering van dezen heilstaat aan mijn vaderland. Het is met uwe duurzame, ijverige medewerking, dat ik daarin ben geslaagd. Gij zult mij behulpzaam zijn in het handhaven en verder voltooijen van ons wederkeerig geluk. Dit zal voor allen de waardigste belooning zijn en voor mij de eenige troost, welken ik voortaan zal mogen hopen."

Nauwelijks had de koning de laatste woorden uitgesproken, of van alle zijden der zaal weergalmde het luide geroep van, leve de koning! De minister van binnenlandsche zaken keerde zich vervolgens tot Z. M. en las de formule van den eed, af te leggen door de nieuw benoemde gedeputeerden. De grootzegel-bewaarder verklaarde daarop de zitting geopend en dat de Kamers morgen reeds bijeenkomen zullen, om hare afdeelingen te organiseren en hare werkzaamheden te hervatten. Ten kwartier voor 2 uren waren Z. M. en HH. KK. HH. reeds weder op het paleis teruggekeerd.

— *Espartero* is den 1sten dezer te Madrid teruggekeerd; eene ongesteldheid, door de vermoeijenissen der reis verergerd, heeft hem genoodzaakt den volgenden dag het bed te houden, maar den 4en gevoelde hij reeds merkelijke verligting.

Den 3den dezer is door hem het volgend decreet uitgevaardigd:

»Als regent van het koningrijk, gedurende de minderjarigheid der koningin *Isabella II*, en in hare koninklijken naam, met goedkeuring van den raad der ministers, en van het voorregt gebruik makende, dat mij volgens artikel 26 der constitutie is toegestaan, besluit ik het volgende: Art. 1. De Kamer der afgevaardigden is en blijft ontbonden. Art. 2. Overeenkomstig artikel 19 der constitutie, zal een derde van den senaat hernieuwd worden. Art. 3. De nieuwe gewone Cortes zijn bijeengeroepen, en zullen den 3den april dezes jaars te Madrid vergaderen."

Dit besluit heeft te Madrid een' diepen indruk te weeg gebragt. Het schijnt door [illegible] [illegible] te wezen, dewijl de commissie zoo hoogen toon voerde, dat alle schikking met haar onmogelijk was geworden, en de afgevaardigden van Katalonië eene overdrijving betoonden, die in een oogenblik tot ongeregeldheden kon overslaan. De regering wist, dat een hunner bereids eene acte van beschuldiging tegen het ministerie had opgesteld, die in de eerste zamenkomst ter tafel zou zijn gebragt geworden.

Hoewel de genomen maatregel van de standvastigheid der ministers om af te treden getuigt, houden velen echter wijzigingen in het kabinet voor onvermijdelijk en blijven beweren, dat de heeren *Gonzalez* en *Infante* de nieuwe verkiezingen zullen besturen. Hoe het zij, bij die verkiezingen zal het ongetwijfeld zeer onstuimig toegaan.

— Naar de taal te oordeelen, gisteren avond in de conferencie-zaal, door de heeren *Passy* en *Dufaure* gehouden, heeft het zoogenaamd linker-centrum der Kamer vast besloten, het ministerie openlijk aan te vallen, en zich tegen de tractaten van 1831 en 1833 te verklaren.

Het laat zich aanzien, dat de zitting der Kamers langrijker zal wezen dan eerst was gedacht. Behalve de discussiën over het regt van onderzoek, de suikerwet en die op de uitbreiding der handelsverdragen, gelooft men, dat de aankomst van een' gevolmagtigde van *Espartero* eene nieuwe levendigheid ten opzigte der zaken van Spanje geven zal, indien het gerucht waarheid spreekt, dat don *Carlos* van zijne vermeende regten wil afzien, en wel ten behoeve van zijnen oudsten zoon, opdat deze met de jeugdige koningin *Isabella* in het huwelijk zou kunnen treden. Ook is de voordragt van het rapport van den hertog *de Broglie*, wegens de afschaffing der slavernij, eene zaak, die de algemeene aandacht teregt tot zich zal trekken.

Parijs, 10 *jan.* In de zitting van de Kamer der gedeputeerden van heden heeft het ministerie voorgedragen een wets-ontwerp, waarbij de fabrikaadje van inlandsche suiker, onder toekenning eener schadeloosstelling, wordt verboden. Die schadeloosstelling, om de inlandsche suiker-fabrikanten te verdeelen, zou millioen bedragen en bij vijfden uitbetaald worden.

De enkele voordragt van dit wets-ontwerp bragt in de Kamer eene zigtbare sensatie te weeg.

— Overmorgen zal de Kamer der gedeputeerden in hare afdeelingen bijeenkomen om de leden der commissie tot het opstellen van het adres in antwoord op de troonrede te benoemen; en vrijdag tot benoeming der commissiën, belast met het onderzoek van het wets-ontwerp betreffende de suiker, en de andere wets-ontwerpen, welke in de zitting van heden voorgedragen zijn.

— Er zijn geene latere berigten uit Madrid dan van den 4den. De maatregel van de ontbinding der cortes schijnt eer door de politieke vrienden des regents dan door hem zelven gewild te zijn. Intusschen schenen de zaken zoo ver gekomen te zijn, dat men tot eene ontbinding der Kamer of tot het daarstellen van een coalitie-kabinet moest overgaan. Tot de ontbinding werd beslist in eenen kabinetsraad of liever in eenen krijgsraad, waarin de generaals *Rodil*, *Ferraz* en [illegible] zitting hadden. Bijna alles wordt thans op eene militaire wijze bestuurd, hetgeen zeer weinig aan de parlementaire mannen bevalt.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, *11 jan.* De dezer dagen van Batavia ontvangen berigten maken, onder anderen, gewag van eene in de Preanger-regentschappen plaats gehad hebbende rustverstorende beweging. Een aantal muitwilligen is daarbij in handen der politie gevallen.

— Z. Ms. schooner *Krokodil*, gekommandeerd door den luitenant ter zee der 2de klasse *J. A. G. Rietveld*, is den 5den juli jl. in de wateren van Bezoekie slaags geweest met zeven roovers-vaartuigen, welke tegen het vuur van den schooner in, denzelven trachteden te enteren. De roovers zijn echter afgeslagen en gevlugt, doch vier man der equipage zijn daarbij gewond, terwijl het tuig en de romp eenigzins beschadigd zijn geworden.

Ook eene der kruisbooten is in de Straat Sunda met vijf Lingasche roovers-vaartuigen slaags geweest, doch deze zijn insgelijks, met verlies van een der vaartuigen, op de vlugt gedreven.

— Tevens is gemeld, dat een geheel dorp op het eiland Timor op den 15den juni jl. afgebrand is, hebbende de hevige wind alle pogingen tot blussching verijdeld. Zeer weinigen van de inwoners hebben een gedeelte hunne goederen kunnen redden, terwijl eene vrouw daarbij het leven heeft verloren.

's Gravenhage, *11 jan.* Het bestuur eener gemeente verzuimd hebbende, zorg te dragen voor tijdige benoeming van tegenschatters van het personeel, overeenkomstig § 2 van art. 29 der wet van 29 maart 1833 (*Staatsblad* nr 4), van welke benoeming, volgens § 2 van art. 30 derzelfde wet, vóór en met de bekendmaking van den tijd van beschrijving, de ingezetenen door de gemeente-besturen behooren te worden verwittigd, heeft de minister van financiën daarop de aandacht der heeren gouverneurs gevestigd, en hen uitgenoodigd om, ter verzekering eener behoorlijke uitvoering der wet en in het door dezelve beoogde belang der schatpligten, zich, zoo als in enkele provinciën reeds geschiedt, door de gemeentebesturen, binnen een bepaalden tijd, verslag te laten geven van de benoemingen van tegenschatters en van de bekendmaking die daarvan, alsmede van den tijd der uitreiking van de beschrijvings-biljetten, geschied is.

Arnhem, *12 jan.* Het Guano (Peruaansche vogelenmest) staaft in Engeland deszelfs deugdzaamheid niet alleen voor tarwe- en aardappellanden, maar ook voor vruchtboomen, in eene mate die verwondering baart. Bij 2 centenaars per acre voor tarwevelden, en 4 centenaars voor aardappellanden en boomgaarden, moet, bij den tegenwoordigen prijs van het Guano, het voordeel aanmerkelijk zijn. Het verbruik neemt ongemeen toe. De Peruanen willen thans de renten hunner staatsschuld aan de Engelschen in vogelmest betalen, voor welk aanbod *John Bull*, echter, den neus ophaalt. Door den invoer van 2 millioen centenaars Guano hoopt men den invoer van 2 millioen quarters tarwe te besparen; — alweder een nieuwe streek door de rekening der Noord-Duitsche separatisten.

— Een nieuw soort van kanonnen, door kapitein *Grant* uitgevonden, werd onlangs door deskundigen beproefd, en veel doelmatiger gevonden dan die, welke men tot nog toe gebruikt. Zij zijn een derde ligter, dragen verder en besparen een derde van het kruid.

Ingezonden stukken.

Uittreksel uit eenen brief uit Java. Mogt de koning dit lezen, en het bestuur den inhoud in ernstige overweging nemen!

Het *Handelsblad* heeft, in zijn nommer 3455 van den 6den december jl., een uittreksel gegeven uit eenen Indischen brief van 28 julij jl., aan eenen correspondent of vriend in Amsterdam geschreven; en betrekking hebbende op de *Java-bank en den geldelijken toestand van Indië*, welke brief aanvangt met de verklaring, dat de schrijver in de onmogelijkheid is, om, wegens de daarin vermelde oorzaken, geld voor zijne kinderen en hulpbehoevende betrekkingen te remitteren; voorts, dat de vermelde maatregel van het gouvernement in Nederland, om in *Batavia* tin te mogen verkoopen, illusoir is geworden, doordien de handelmaatschappij bijna alles tegen enorme prijzen heeft opgekocht; terwijl de brief eindigt met de woorden: *tot dusverre is alles nog rustig op Java, maar ten laatste zal ook de Inlander beginnen te zien, dat hij wordt uitgezogen en [illegible], en dan zijn de gevolgen onberekenbaar.*

Het tafereel, in dien brief opgehangen, is niets minder dan gunstig omtrent de geldelijke gesteldheid van Java, noch ook gerustellend voor de toekomst. Het *Nederlandsch Nieuwsblad* van den 9den december, no. 138, heeft dien brief wederlegd, en den maatregel van het bestuur verdedigd; maar aan het artikel *Java*, in de *Arnhemsche Courant* van den 25sten december no. 255, is die wederlegging niet voldoende toegeschenen, en lokt zij het *Nieuwsblad* uit nopens den plaats gehad hebbenden verkoop van tin meer volledige opheldering te geven. Uit de beide artikelen in het *Handelsblad* en de *Arnhemsche Courant* schijnt nogtans te blijken, dat de verkoop van tin in *Indië*, om den particulieren handel te gemoet te komen, maar eene begunstiging in schijn is geweest, aangezien de handelmaatschappij de ter verkoop aangebodene hoeveelheden heeft opgekocht tegen prijzen, waartegen de particuliere handelaar bij geene mogelijkheid kon concurreren, en alzoo de handelmaatschappij, dat groot collectief ligchaam, daarbij, zoo men wil, *als individu* is opgetreden, echter veel eerder als opkooper (*accapareur*) kan en moet beschouwd worden, doordien zij, door hare prijzen, boven het bereik van den burgerlijken handelaar, hetzij hij in Java gevestigd of wel vreemdeling is, toch dezen allen den pas heeft afgesneden en voor altoos ontmoedigd, om bij elken volgenden verkoop van produkten, van welken aard ook, immer met de handelmaatschappij te dingen. Zonder in het minst het gouvernement, met betrekking tot den bevolen tin-verkoop, te na te willen komen, of hetzelve de schuld te geven, dat de maatregel mislukt is en aan het doel niet beantwoord heeft, is het nogtans zeker, dat de hooge prijzen, door de handelmaatschappij besteed, koren op den molen van het gouvernement is; want de mislukking des maatregels is te beschouwen als het gevolg eener speculatie der maatschappij, welke gezocht heeft alléén meesteres van dat artikel te worden en te blijven, en is dat handelsligchaam, door het verdrijven, in het vervolg, van alle particuliere handelaren van de markten, verzekerd, hare schade door de nu bestede hooge prijzen rijkelijk te zullen herwinnen. Deze handelwijze moge al in den handel gewettigd zijn, maar vast staat het, dat daardoor de belangen van Indië niet in het minste bevoordeeld, integendeel zwaar benadeeld zijn geworden, en de heerschende wrok tegen dat ligchaam, en de algemeene ontevredenheid in Indië jegens het bestuur ligtelijk tot verbittering kan overgaan: en wat dan?? tenzij de handelmaatschappij, vooruitziende dat haar octrooi in 1849 niet zal worden vernieuwd, nu, mits zij maar groote dividenden aan hare deelhebbers uitbetale, en van het gouvernement teruggave zal bekomen hebben van de 39 millioenen, aan de vorige regering voorgeschoten, — zich luttel bekreune om hetgeen er dan later gebeuren kan; indien maar in het tijdsverloop tot 1849 en 1850 de zaken in Indië niet reeds tot uitersten gekomen zijn; vaderlandsliefde is er voorzeker in dien handelsgeest niet te ontwaren, alzoo het oude spreekwoord: *leven en laten leven*, er niet in doorstraalt; of zou de handelmaatschappij de *Nederlanders* in Indië als *vreemdelingen* beschouwen.

De in het *Handelsblad* en de *Arnhemsche Courant* vermelde daadzaken en vermoedens worden aanmerkelijk bekrachtigd door eenen anderen brief uit Indië van het begin van september, welks inhoud zoo gewigtig is, dat wij ons bewogen vinden, ja zelfs verpligt achten, dien aan het publiek bij uittreksel bekend te maken, met het doel om toch eindelijk eens de oogen van het gouvernement en van het volk op deszelfs belangen in en bij Indië vestigen, van welks behoud niet enkel, maar van welks welvaart, dat is, de tevredenheid der *geheele bevolking* aldaar, het lot van Nederland grootelijks afhankelijk is. Wij willen dus, om het overgroot belang der zaak, eenige bijzonderheden uit dien brief aanvoeren.

»UEd. zal uit hetgeen nu en dan uit Indië in Nederland bekend wordt, en ons ook hier uit de nieuwsbladen overwaait, moeten denken, dat het hier al wonderlijk toegaat, en Indië op sloffen geraakt; dat dit zoo is, weten wij hier al overlang, maar in Nederland schijnt men daarvoor steeds doove ooren te hebben. Ja, waarlijk, het gaat hier wonderlijk toe, en indien Indië op sloffen geraakt, dan zullen het die wezen, die nogtans het meeste belang bij deszelfs behoud hebben, die dan het hoofd ter aarde kunnen buigen en uitroepen, *mea culpa!* Indië is nu eene gouden eijeren leggende hen geworden, en onze faiseurs, welke sedert een veertiental jaren onze zaken zoo goed geregeld hebben, zijn nu druk bezig die hen te slagten.

»Het is thans zoover gekomen, dat hier geen particuliere handel meer bestaat, en ook niet meer bestaan kan: *drie millioen geld* (wel te verstaan bank-papier) behoorende aan particulieren in Nederland, bevinden zich te *Batavia*, en daarvan kan geen cent naar Europa overgemaakt worden. Maar wat stoort men zich in Nederland aan drie millioen, welke aan deszelfs ingezetenen toebehooren, wanneer er maar geld genoeg in deszelfs kassen toevloeit, om aan de behoeften aldaar te kunnen voldoen; daarvoor alléén immers moeten wij hier in Indië sparen, en het hoogstnoodige missen. Om slechts geld genoeg naar Europa te kunnen bezorgen, moeten hier lands-gebouwen boven onze hoofden en de bruggen onder onze voeten instorten, en wat ik daar zeg is geene hyperbole, maar is gebeurd, en wordt nog dagelijks voorzien. — Het is gruwelijk er aan te denken, men weet het, maar heeft geene middelen, dat is te zeggen, geen geld om er in te voorzien, en dat in een land, hetwelk jaarlijks zoovele millioenen aan het moederland afstaat. Zoude het wel te verwonderen wezen, indien het kind zich vroeg of laat ernstig tegen zulk eene stiefmoeder vertoornde, en er eene gevaarlijke botsing ontstond? En al beschouwt men deze gedachte als eene dwaasheid, ja, zelfs als eene onmogelijkheid, — men heeft immers meer zulke onmogelijk schijnende gebeurtenissen zien ontstaan — de gevolgen zijn er niet minder van te duchten; want zeker is het, dat ook slechts een begin van uitvoering meer millioenen aan Nederland zoude kosten, dan men thans zoo *onberedeneerd uit Indië zuigt*. Verhoede de hemel, dat men hier jaloersch zoude zijn van hetgeen redelijkerwijze aan het moederland ten voordeel kan strekken; maar men wenschte, dat de vruchten van Indië ook eenigzins mogten dienen tot vooruitgang van Indië; dat, te midden van dien voorspoed, dat is, vooruitgang van productie en onbelemmerden handel, die nu gestremd is, men niet verpligt was, alle publieke inrigting en te doen vervallen, (want heeft de waterstaat honderd duizend gulden volstrekt benoodigd, dan worden er haar slechts vijf en twintig duizend toegestaan) de marine te doen achteruit gaan, het leger te beknibbelen en te demoraliseren; men wenschte, dat die mogten dienen om den handel op te beuren, en zoodoende ook de gemeenschap met het moederland te bevorderen en gemakkelijk te maken, in stede van die [illegible]men, onder gemeenschap verstaande het onderling vertier, en niet maar alléén eene koele briefwisseling.

»De bank is reeds sedert lang bankroet, en indien iemand komt, die haar sommeert om ook slechts een briefje van *vijf en twintig gulden in specie te betalen, dan leggen de directeuren den sleutel op de kist, en declareren zich als failliet*; de algemeene vrees voor de gevolgen verhoedt de catastrophe, en zoo doende onderhoudt zij nog een soort van bestaan in schijn.

»De pensioenen der militairen en hun weduwen-fonds zijn niet meer heilig; men durft in Nederland aan *alles vermetel de hand slaan*, en men zoude zelfs wel willen, dat de soldaat van zijne soldij datgene suppleerde, wat de *vivres* meer kosten dan de tariefsprijs, zoodat de man op *Sumatra* niet alleen geene soldij zoude krijgen, maar nog geld zou moeten toegeven. Men vindt of verbeeldt zich *hier* ons militair-wezen van alle zijden te weelderig ingerigt, ofschoon het leger, nagenoeg zoo sterk als dat in Nederland, verscheidene millioenen minder kost dan het laatstgenoemde."

Nu volgen eenige krachtige regelen, die het niet raadzaam is hier ter neder te stellen, [illegible] waarschuwingen en vermaningen van het hoogste belang, welke ernstige overweging en naleving verdienen. — Wij vervolgen wederom het uittreksel.

»Onder de velerlei oorzaken der algemeene ontevredenheid, onder alle klassen der Europische bevolking, moet ook voornamelijk genoemd worden het heilloos besluit der vorige regering van 13 julij 18[illegible], no. 2, waarbij de verpligting wordt opgelegd, om zijne kinderen naar Europa te zenden, ten einde aldaar te worden opgevoed, willen zij aanspraak maken om Indisch ambtenaar te kunnen worden. Is het niet eene onverantwoordelijke handeling van het gouvernement in Nederland, — (ik druk op het woord Nederland, om dat alle onderdrukking en alle grieven van daar komen) dat het bepaalt, dat iemand, die in Indië zijne opvoeding genoten heeft, het radicaal

van Indisch ambtenaar niet kan erlangen. Zijn onze opvoedings-inrigtingen hier zoo slecht, dat zij dien maatregel motiveren, dan rust op het gouvernement de pligt, maatregelen te nemen om dezelve te verbeteren; het is eene grieve tegen het gouvernement, als zij slecht zijn; zijn zij echter niet slecht, waarom dan de bepaling? Is het niet genoeg, dat vele ouders het vaderland verlaten hebben, — moet men hen ook nog dwingen, van hunne kinderen te scheiden, wanneer deze de ouderlijke zorg het meest behoeven? Deze bepaling heeft oneindig veel tot de algemeene ontevredenheid bijgedragen; zij is hoogst onstaatkundig, want men had de zaak kunnen doen, zonder zulks op eene ostensible wijze tot eenen vasten dwangmaatregel te verklaren; en deze is nu drukkender en hatelijker geworden, omdat zij boven het bereik van vele ambtenaren met slechts matige bezoldigingen en voor de militairen is, die evenzeer als gene, door de enorme verliezen op de betaling der traktementen, de kosten eener Europische opvoeding met geene mogelijkheid kunnen bestrijden. Maar hetgeen de ontevredenheid tegen dat willekeurig besluit zoo algemeen maakt, is, dat ook de handelaren, bij gemis van handel, en bij winstderving, gevoegd bij de algemeene prijsverhooging van alle eerste levensbenoodigdheden, in den handel geen bestaanmiddel voor hunne kinderen ziende, gedwongen zijn, hunne jongens voor den ambtenarenstand te moeten opleiden; maar, om daartoe te kunnen geraken, ook hunne kinderen naar Nederland moeten zenden, hetwelk vroeger, bij nog vrijen handel, bijna nooit, of hoogst zelden plaats vond.

»Mogt toch het gouvernement vrienden hebben, die hetzelve voor deszelfs verkeerdheden de oogen opene, menschen van genoeg gewigt om geloof te vinden! Ik zou daartoe wel den moed hebben, maar mijne stem zoude eene stem in de woestijn wezen; ik zoude mij-zelven onheil berokkenen, zonder aan de algemeene zaak, die toch zoo dringend herstel vordert, nut toe te brengen. Ik verneem, dat de heeren REIJNST en KRUSEMAN niet stil zitten; de laatstgenoemde is evenwel niet geslaagd in zijne plannen met de Amfioen; hij heeft daarin een échec geleden, waardoor de financiën eene niet onaanzienlijk mindere opbrengst ondergaan zullen. Misschien, dat de bemoeijingen van den heer REIJNST, mits men de ooren niet moedwillig wil sluiten, meerderen ingang vinden zouden.

»Alles wordt hier en overal op Java schreeuwend duur; de eenvoudigste eerste levensbenoodigheden, die vroeger $1\frac{1}{4}$ gulden kostteden, moeten nu met 4 gulden betaald worden, en om eenen zilveren gulden te bekomen, moet men honderd en zestig centen geven. UEd. kan begrijpen, hoe het met de uit Europa aangevoerde producten, wat de prijzen bij gebrek van zilveren specie aanbelangt, gesteld is, terwijl wij in de koperen eeuw leven. Oordeel nu ook, hoe het met de ambtenaren, die smalle bezoldigingen hebben, en met de 1ste en 2de luitenants bij het leger gesteld is, welken men 19 pCt. der traktementen kort, ofschoon zij 40 pCt. op de betaling verliezen.

»De territoriale inkomsten, welke thans de uitgaven overtreffen (*gelieft wel te letten, dat ik zeg de uitgaven, zoo als die in Nederland geregeld zijn; en dat ik niet spreek van de werkelijke en wezenlijke behoeften*) DE TERRITORIALE INKOMSTEN MOGEN NU NIET MEER IN DERZELVER GEHEEL VOOR INDIË AANGEWEND WORDEN; wat er overschiet moet ook wederom in het Nederlandsch Danaïden-vat worden gestort."

Hetgeen er in den brief nu nog gezegd wordt, betreft aanmerkingen omtrent Sumatra, die wij weglaten, dewijl zij hier niets ter zake doen. Tot dus ver alzoo het uittreksel. Op hetzelve is geene uitweiding noodig; een ieder, die bij de Indische bezittingen eenig belang stelt, zal wel van zelf den brief commentariëren. Wij maken slechts de aanmerking, dat het koninklijk besluit van den 2den dezer maand december, n. 60, waarbij de uitdeelingen en toelagen uit het weduwen-fonds der officieren, van af 1°. januari aanstaande, op den vorigen voet zijn teruggebragt, in Indië nog niet bekend was, noch konde zijn, tijdens de brief (waarvan het uittreksel) geschreven werd, maar wij nogtans de zinsnede, de pensioenen en dat fonds betreffende, in haar geheel gegeven hebben, opdat men er uit zien zoude, hoe in Indië aller harten der ingezetenen en der militairen geülcereerd zijn. Wij, voor een ieder, die ooren heeft om te hooren, oogen om te zien, en verstand om de toekomst te overwegen, en daarin eenigzins vooruit te zien, voor die allen eindigen wij met het zwaarwigtig en veelbeteekenend woord AMERIKA.

Rm, laatste dagen van december 1842. J.

Advertentiën.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 13 Jan. 3 El 7 Palm 0 Duim; gew. 42 Duim; gev[...]

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdruk[ker]